

(3)

A D PHILIPPVM
MAXIMVM HISPANIA-
RVM REGEM.

L.ANDREÆ RESENDII
LVSITANI.

Ad maturandam aduersus rebelleis
Mauros expeditiōnem,
cohortatio.

МУЗЫКА НАЧАЛА
АРИАНЫ МУЗЫКИ
СОЛНЦА НУЖНА

ПИЯНИЕ БЫЛО
ДИАТИЛЮ

АЛЬФЕЙСКОВА
СОЛНЦО
СОЛНЦО
СОЛНЦО
СОЛНЦО

PHILIPPO, HISPANIA-
rum regi maximo.

Forsitan arguerit quisquam hoc, excelse Philippe,
Quod pēde me modulōq; meo non metiar, ausus
Musa inopi pulsare tui fastigia summa
Culminis, ignotus tibi, nec de sorte tuorum.
Si tamen expendas animo rem pressius, atq;
Maternam gentem, & consanguinitate propinquos
Lusiadum reges, iam non alienus habebor,
Quantumquumq; rudis vates, & acuminis exsors,
Nec terso eloquio, numeris nec molliter inter
Sese connexis. Quod non admitto grauate.
Non externum igitur, licet ignotum haētenus, audi,
Si nec inutiliter te compellaro, nec aureis
Non opportunis tibi nunc onerauero dictis.
Res à te gestas præclare, & bella sub Arcto
Continuata diu gelida, Gallōsq; feroceſ
Fortiter, ēq; tua retro ditione repulſos,
Belgarūmq; graueis de religione tumultus
Marte & consilio extinctos, domitāmq; superbæ
Perfidiam sectæ, punitaq; criminā digno
Supplicio, iustāq; nefas mercede piatum,
Et memini, & seclis mandabit fama futuris.
Sunt hæc magna quidem, sed enim maiora supersunt,
Quæ nisi perficias, minuisse videbere prima.
Treas si contentus bene digessisse poëta,
Inde remisso animo quartum dormitet ad actum,
Fautricis caueæ murmur, plausūmq; theatri
Exspectet frustra, frustra, Vos plaudite, cantor

a ij

Inculcat decies, non respondente corona.
Tu quoque, quius item vita est exposta theatro
Non tantum Hesperiae, sed qua sol vergit ad Austros,
Aduersosque subit propiori luce triones,
Prodisti in scenam. partes feliciter actae
Sunt aliae, extremam tandem modo postulat usus.
Quantum armis actum est, tua quod sapientia terris
Contulit, hoc uno, tibi quod nunc restat agendum,
Altius ad crescere, contra, depletur omisso.
Ne te detineam, pacem connubia nobis
Gallica praesliterant, duo nunc amplissima regna
Exstinctis odij, optata pace fruuntur.
Quid prodest, si regna domi impacata relinquas?
Impia posteritas Maurorum, opulenta potentis
Granatae, qui sceptra diu tenuere, nefandam
Post cladem quam passa tua est Hispania quondam,
A proauo devicta tuo, permissaque leni
Imperio sibi habere domos, sibi praedia, & hortos
Fontibus inriguos, vitreo vel Singulis amne,
Perque salutiferos monitus, posuisse lauacro
Purificante, luem veterem iam credita, iamque
Æquo iure prijs intersita ciuibus, arma
Cæpit, & in montem signis fugitiua Niualem,
Qui, quondam Illiberis vestigia prospicit vrbis,
Extensis secessit, ubi regemque creauit,
Cælatumque nefas bello patefecit aperto.
Dissimulata diu sanioso struma veneno
Disrupta est tandem, fluit exitiabile virus,
Perniciemque tuis casumque minatur Iberis.
Arma Philippe, cape arma, sagis bombycina cedant.

Ad saga te res ipsa vocat . non ludicra bella
Esse putes . validæ aduersum coière coortes .
Exspectâs ne suis donec Maurusia pestis
Auxilio veniat ; breue quæ vix amplius hora ,
Trajciâtq; fretum , Calpetanumq; per umbram
Obcupet insidijs litus : non Munda vacillet :
Non Malacitanum feriat trepidatio portum :
Num non exemplo simili turbabitur Acciss:
An Bastetaniſ ad res heinc ansa nouandas
Non dabitur dubias nec spes Illurco souebit :
Impellét ne parum tacita exspectatio Murgin :
Ad portum Asdrubalis num non cognatio Poenos ,
Conditor , & patrio dictum de nomine nomen ,
Commoditâs q; loci non inuitare videntur :
Quin quecumq; mala de stirpe , ubiquūq; supersunt
Reliquiae , veluti rediuiuo germine radix :
Non runcata satis pergit fruticare , saliuam
Ad veterem obsceni cultus , nisi sedulus instes ,
Et ferro obcurras , morbo serpente , redibunt .
Nam quod in officio , rebus non ante nouatis ,
Hac mansere tenus , pietas simulata , metuiscq;
Causa fuit , non fixa bonæ sententia mentis .
Nunc , velut è specula , euentum finemq; tumultus
Montani opperiunt , ac telatagente , quiäsent .
Deside , seruitij rumpent retinacula ficti .
Eia age rumpe moras , intutaq; castra , nec villo
Quam subdifficili adscensu , munimine septa ,
Agminibus præcinge tuis , pluteosq; iubeto
Vimineâs q; iugis pariter submittere crateis .
Non equidem augurio fallor , terrebitur ipso

Adspectu, scelerisq; sui sibi conscientia, vero
Impia turba metu, sero cum rege Philippo
Rem sciet esse sibi. Nec te dubitauerit alto
Inspiciente tuus cliuo subcederet miles.
Non obstricta tuis iurando iure tenetur
Legibus, alterius modo Lusitania regnum.
Si tamen heinc paucas in supplementa coortes
Adscieris, iubeatq; viros insistere monti,
Non ipsis obstititerit vel formidata crepido,
Vel dorsi angustæ fauces, hastilibus ibunt
Per latus infestis, & lubrica saxa pruinis
Concretis, scandent, vel si de monte reuulsa
Fragmina deuoluat, telorumq; aëra turbet
Nimbo dira manus. tanta est fiducia genti.
Quum super hæc, contra genus hoc fataliter olim
Inueterato odio, & genio impellente feratur.
Ergo alacris, nec plus quam casside tectus aëna,
Atq; habili clypeo, nitetur ad ardua miles.
Quanto igitur pubes nunquam non fida tuorum,
In leges iurata tuas, iterataq; verba,
Promptius id faciet: dum per latera hispida montis
Conatu egregio, contempta morte subibit,
Præbebitq; animi spectacula pulchra vigentis.
Ignoras ne fidem per tot tibi bella probatam?
Ignoras gentis celebratum robur Iberæ?
Nec venit in mentem quantum tibi pareat orbis?
Quot populi extremis à Gadibus usq; Pyrenen,
Signa sequuturi tua sunt, quum buccina pridem
Exacuet resiles animos: te Cantaber audax,
Te durus Vasco, duplici te Celtiber ortu
Non segnis bellare manu, comitabitur, acreis

Vaccæos, clangente tuba, præsto esse videbis.
Armaq; Memnonium expedient genus Astures, illis
Sponte sua iunget Callæcia fortis alumnos
Vertere terga fuga indocileis, dabit impigra Vetto
Gens alacreis cuneos, neq; Carpetania deerit,
Turdulus vna aderit celer, & pugnare parati
Bæticolæ, atq; alij, centum quibus adde dynastas,
Adde toparcharum numeroso examine turbam,
Adde sacros equites, generosum robur, & vna
Pontificum albatas sacro gestamine turmas,
Vexillo præeunte crucis, tibi fausta precati
Pontifices ipsi, tibi tot legionibus aucto,
Quas inter, volitans frater, cui nobile fecit
Austria cognomen, ductor fidissimus, ibit,
Poplitibus flexis Hispania supplicat, vno
Consensu, ut spreta de religione sacrorum,
Atq; ejurata poenas de lege reposcas.
Nomine rex Macedum quo tu adpellatus, Achææ
Quum libertati insidias longe ante pararet
Non intellectas, Cadmæa stirpe vocante,
Pollutam contra direptis Phocida Delphis,
Arma tulit, viridiq; comas connectere lauru
Militibus, ceu pro violato num ine vindex.
Imperat. Aonijs simul ac insignia nota
Offensi conspecta Dei, dilapsa repente
Lymphato rea castra fugam fecere pauore.
Si tantum potuit iusti simulatio belli
Quod finxere sacrum, facti si conscientia turpis
Pectora religio conterruit impia, nostro
Quid sperare decet bellum faciente Philippo
Iure sacrum; non ne impietas confusa timore

Torpebit? quum sancta oculos perstringet imago
Effigiesq; Dei? quum totis vndiq; castris
Audier Vtorem Christum clamore cieri?
Quum scelus admissum mens inrequia reuoluet;
Quod ferrugineis Dirarum exercitus alis
Eumenidum, horrifico stridens ante ora sonore,
Obiect, stygiôsq; acuet per castra latratus?
Nec, fugitiua tibi si quis plus efferat æquo
Agmina, propterea quod desperatio vireis
Addere consuerit, certiç; obcumbere, gratis
Non vincantur, eo quidquam moueâre. pusillis
Dixerit hæc animis. Palmam sine sanguine magni
Quamuis optarint, non æquauêre cruentæ,
Bellonia variante, duces. Tigrane fugato,
Millibus innumeris cæsis, in honora putauit
Præmia se stragis tantæ Lucullus habere,
Quod ferrum aduersus muliebreis poene cateruas
Quæ tanquam lepores fugerent, strinxisse puderet.
At decus eximium Romana potentia partum
Credidit esse sibi, quum vix Hispania tandem
Fascibus immixtas adgnouit victa secureis.
Scilicet huc spectat mos, & non vana Sesostris
Niliaci ratio, soliti quum bella gerebat,
In molleis populos, opera leuiore subactos,
Ludere feminei per signa probrosa pudendi,
Pyramidum intersculpta notis, meliore figura
Significante mareis animos, & robora gentis,
Quam per discriminem Martis vicisse iuuaret.
Quanto igitur tibi nunc dubitator alea belli
Fingitur instantis, tanto te inlustrior æuo

Gloria victorem nullo interitura sequetur.

Te Deus omniscitor, pro quo pugnabis, olympos
Astrifero excipiet, celsaque in sede coruscum

Vernando inter, bellatorēmque parentem,

Inter & heroas magna virtute, locabit.

Te bona posteritas mirabitur, atque triumphum

Hunc, quoties lætum reuehet lux annua Solem,

Grata canet, vatesque tibi docta ora resoluent.

Certe ego, si quid id est, quod me non spernit Apollo,

Nec mihi cortināmque Dei, tripodāsque mouenti

Surdus adesse negat, iam nunc Parnasia totus

Per iuga mente feror, totūmque, quod vnguula præpes

Elicuit, flumen sitio, ut te carmine digno

Prosequar. aut dabitur mihi si non tanta facultas,

Officium tamen omne suum non nostra remittet

Calliope, studiosa tui. quantumque valebit

Ingenio, quantum ore, nouos celebrare triumphos

Adparat, huncque tuis impendere rebus honorem.

Quas si forte minus potis est æquare canendo,

Saltem iter ingressis, calcar melioribus addet.

AD SEBASTIANVM EX-
celsum Lusitaniae regem,
epigramma.

QVæ sublimipetas frustrata est ardea nuper
Accipitres iterum rex animose tuos,
Victa dedit poenas hodie, neq; celsa volatu
Nubila præsidio iam fuit ille supra.
Vnguibus hamatis pectus laniata, deorsum
Cum clangore tuos corruit ante pedes.
Aucupij euentum rear hoc, casum ve, futuri
An magis augurium: credo equidem augurium,
Præpetibus nisi nulla fides, his, bella gerenda
Credimus auspicio significata tuo.
Quæ manda tuis ducibus si forte moratus
Aut semel, aut iterum barbarus hostis erit,
Astra licet iactet, quibus euenisse putetur
Isthæc vincendi quantula quumq; mora,
Non tamen est semper fortunam habiturus eandem
Quin cadat, ac subdat colla superba iugo.
Id, tua quum superis iam sit victoria curæ,
Deiecta è cælo præmonet ardeola,

Maiestatis tuæ cliens.

Resendius.

PERMISSV & AVCTORITATE
Dominorum inquisitorum.

EBOR AÆ.
Excudebat Andreas Bur-
gius Typographus.
Mense Martio

M.D.LXX.

LEGATI A M. VEN. MASS.

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500